

PHOTOSHOP (2010)

Selecteren

Wanneer je een foto corrigeert kan dit ook gedeeltelijk in een foto. Stel je maakt binnen een foto. Op deze foto zie je een raam met een tuin op de achtergrond. Deze tuin kan in de praktijk te licht uitvallen. Om deze iets donkerder te maken kun je het beste eerst een selectie maken met een Pad of Lasso om vervolgens met Curven de selectie donkerder te maken.

Curven

Curves geven horizontaal de ingangswaardes weer en verticaal de uitgangswaardes. Je kunt de punten op de curves individueel veranderen, zowel in het RGB kanaal, als in de afzonderlijke kleurkanalen. Met curves kun je ook nauwkeurig kleurcorrecties maken of kleuren een exacte waarde geven.

Klik onderin het lagenpalet via - Nieuwe opvullaag of aanpassingslaag maken. Dan wordt deze correctie geplaatst als een laag. Hiermee bepaal je de helderheid en/of het contrast van de foto. Wil je de foto iets lichter maken doe dit dan door de middenpartij (Invoer / Input: 128) iets naar links te trekken. Wil je de foto donker maken, doe dit dan door de middenpartij (Invoer / Input: 128) iets naar rechts te trekken. Wil je de foto meer contrast geven dan doe je dit door het maken van een kleine S in de Curven. Punten in de curven kun je eruit slepen door erop te gaan staan en je linkermuisknop ingedrukt houden.

Niveaus

Klik onderin het lagenpalet via - Nieuwe opvullaag of aanpassingslaag maken. Dan wordt deze correctie geplaatst als een laag. Door andere posities op de onderliggende schuifbalk te kiezen kun je het toonbereik van een foto aanpassen. Dit geldt voor foto's met weinig detail in de schaduw en hoge lichten. Sluit hiervoor de witte en zwarte schuifpunt zo dicht mogelijk tegen de uitlopers van het histogram aan.

De aanwezige waarden worden dan opnieuw verdeeld over de totale beschikbare ruimte van 255 niveaus waardoor het contrast toeneemt. Met de middelste regelaar wijzig je de intensiteitswaarde van het middenbereik zonder de hoge lichten en schaduwen al te veel te beïnvloeden.

Voor kleurcorrecties kun je in **Niveaus** het middelste schuifje in de afzonderlijke kleurkanalen verplaatsen om de kleur van je beeld te veranderen: Rood (rood-cyaan), Groen (groen-magenta) en Blauw (blauw-geel). Denk bij het corrigeren van de kleuren in **Kanalen** om de Alt-toets te gebruiken. Bij het schuiven van het zwarte en witte pijltje hou je de Alt-toets ingedrukt. Je ziet dan meteen waar de grens ligt.

Andere mogelijkheden om de kleurbalans te beïnvloeden vind je onder **Afbeelding - Aanpassingen**. Je kunt ook o.a. kiezen voor **Kleurbalans - Kleurtoon Verzadiging**, **Kanaalmixer** en **Variaties**. Ook kun je voor de meest nauwkeurige correcties gebruik maken van **Curven** waarin je elke kleur precies op zijn plaats kunt krijgen.

Retoucheerpenseel

Hiermee kun je oneffenheden wegwerken. Het gereedschap kopieert structuur, belichting en contrastverschillen waarbij de kleurwaarde zoveel mogelijk intact wordt gehouden. **Alt + klik** op de plek die je wilt kopiëren.

Reparatie

Doet hetzelfde als het retoucheerpenseel waarbij je nu moet selecteren in plaats van schilderen. Teken een selectiekader om het gebied dat je wilt repareren. Selecteer de optie **Bron** in de optiebalk. Klik binnen het kader en sleep dit naar het gebied dat je als bron voor de reparatie wilt gebruiken.

Kloonstempel

Hiermee kun je rechtstreeks pixels, in de foto kopiëren en plakken. Erg makkelijk voor het wegpoetsen van stofjes. Kies een penseeltype en stel de opties via de optiebalk in. **Alt + klik** op de plek die je wilt kopiëren.

Kleurbalans

Klik onderin het lagenpalet via - Nieuwe opvullaag of aanpassingslaag maken. Dan wordt deze correctie geplaatst als een laag. Hiermee corrigeer je een bepaalde kleurtoon in de foto. Met behulp van een drietal schuifknopjes kun je telkens de positie tussen twee contrasterende kleurtinten kiezen.

Kleurtoon/verzadiging

Klik onderin het lagenpalet. Dan wordt deze correctie geplaatst als een laag. Hiermee kun je de kleur van de foto veranderen. Per kanaal te regelen via **Bewerken**. Klik op **Kleuren**. Hiermee kun je duotoon (bijvoorbeeld sepia) kleuren maken.

Kleur vervangen

Dit kun je vinden onder **Afbeelding, Aanpassingen**. Via het pipet kun je een kleur selecteren die moet worden vervangen.

Kleur afstemmen

Dit kun je vinden onder **Afbeelding, Aanpassingen**. Hiermee kun je twee foto's op kleur naar elkaar toe trekken. In het vakje **Bron** selecteer je de donoraafbeelding. Eventueel kun je een andere laag van de bronafbeelding specificeren. Schuif met de regelaars om de intensiviteit aan te passen.

Helderheid/contrast

Dit kun je vinden onder **Afbeelding, Aanpassingen**. Om een foto lichter of donkerder te maken. Maak voor je helderheid en contrast nooit gebruik van **Afbeelding - Aanpassingen - Helderheid/Contrast**, omdat dan de mogelijkheid bestaat dat er heel veel waardes wit of zwart worden en je daardoor heel veel details de prullenbak ingooit. Een geweldig nieuw gereedschap in Photoshop om je beeld te verbeteren is **Schaduw/Hooglicht**. Hiermee kun je je schaduwen en hoge lichten afzonderlijk meer doortekening geven.

Schaduw/hooglicht

Dit kun je vinden onder **Afbeelding, Aanpassingen**.

Hiermee kun je specifieke details uit donkere of lichte gebieden naar voren halen. Deze opdracht is vooral geschikt voor foto's die zonder flitser met tegenlicht zijn gemaakt.

Afbeelding, Aanpassingen, Variaties

Dit kun je vinden onder **Afbeelding, Aanpassingen**. Hiermee kun je visueel aanpassingen verrichten door op een plaatje te klikken. Met het venstertje stel je de intensiteit van het effect in.

Selectieve kleuren

Klik onderin het lagenpalet. Dan wordt deze correctie geplaatst als een laag.

Deze kun je vinden onder **Afbeelding, Aanpassingen**. Hiermee kun je per kleur een aanpassing verrichten. Via de **Kleuren, Witten** en **Neutralen** kun je een foto vrij nauwkeurig neutraal (zweemloos) van kleur krijgen.

Auto Niveaus

Klik **Shift + Ctrl + L**. Voor aanpassing in het contrast. Werkt vaak te grof in correctie. Geschikt voor Internet en kleine plaatjes.

Auto Contrast

Klik **Alt + Shift + Ctrl + L**. Voor aanpassing in het contrast. Werkt vaak te grof in correctie. Geschikt voor Internet en kleine plaatjes.

Auto kleur

Klik **Shift + Ctrl + B**. Voor aanpassing in de kleuren. Werkt vaak te grof in correctie. Geschikt voor Internet en kleine plaatjes.

Filter, Verscherpen, Vervaag masker

Hiermee kun je een foto nauwkeurig scherper of juist "softer" maken.

Filter, Vervagen, Gaussiaans vervagen

Hiermee kun je de foto soften.

Filter, Vervormen

Hiermee kun je in de foto vervormingen realiseren. Bijvoorbeeld een persoon een lachende mond geven.

Filter, Ruis, Stof en krassen

Hiermee kun je in de foto snel "ontstoffen". Voorzichtig gebruiken want deze filter vervaagt erg snel.

Venster, Gereedschappen.

Om ruimte te winnen kun je de gereedschapsbalk uitschakelen via **Venster, Gereedschappen**. Tijdelijk laten verdwijnen kan door op **Tab** te drukken (toetsenbord). De ruimte die je ter beschikking hebt is misschien krap. Wanneer bepaalde menu's het zicht op de foto verhinderen, kun je deze verplaatsen naar een andere plek op het scherm. Minimaliseren kan ook door met de muis op de titelbalk van het menu te klikken.

Druk 1x op **F** (toetsenbord). De foto is nu fullscreen geworden en dit geeft een rustiger beeld om mee te werken. De knoppen in het menu kun je ook aanspreken via een shortcuts.

Druk nogmaals op **F** (toetsenbord). De toolbar zal verdwijnen. Druk vervolgens nogmaals op **F** (toetsenbord) om alles weer normaal te krijgen.

Paletvensters

Naast de gereedschappen bevat de werkruimte een aantal hulpvensters, die standaard aan de rechterkant in het beeld staan. Een aantal paletvensters is rechtsboven aan de optiebalk gekoppeld. Vrijwel alle hulpvensters zijn samengesteld uit meerdere tabbladen, ook wel paletten genoemd. Onder het palet **Penselen** kom je het **Potlood** tegen, verschillende **Penselen** en het **Gummetje**.

Paletten en werkbalken in- en uitschakelen

Standaard zal Photoshop een aantal paletvensters op het scherm weergeven, maar niet alle. Een aantal paletten wordt nu eenmaal minder vaak gebruikt, dus hoeven deze ook geen kostbare schermruimte in beslag te nemen. Het menu **Venster** speelt hierbij een rol. Hierin zijn alle paletvensters en werkbalken ondergebracht. Geactiveerde paletvensters en werkbalken zijn te herkennen aan een vinkje voor hun naam. Klik op een paletnaam om deze in- of uit te schakelen. Het uitschakelen van een actief venster kan natuurlijk ook via de sluitknop in de titelbalk van het betreffende venster.

Paletvensters samenstellen

Het kan voorkomen dat je meerdere paletten gebruikt. Dit betekent dat je in de basis meerdere/verschillende paletten in beeld hebt. Om wederom plaats te besparen kun je deze samenvoegen door met de cursor op de naam van het palet te gaan staan en deze eruit te slepen en naar een ander palet te brengen. Eenmaal boven het andere palet laat je die daar los. Zo kun je dus meerdere paletten samenstellen tot één.

Optiebalk

De optiebalk is een contextgevoelige werkbalk. Dit wil zeggen, dat naar gelang het geselecteerde gereedschap, de optiebalk er anders uit gaat zien in samenstelling. Wanneer je bijvoorbeeld op **T** drukt zul je zien dat de optiebalk veranderd in samenstelling. Ongeacht het geselecteerde gereedschap, zijn er twee elementen op de optiebalk met een permanente status; de knop **Voorinstellingen gereedschap** uiterst links op de werkbalk en de dokruimte uiterst rechts.

Gereedschapsinstellingen

De knop **Voorinstellingen gereedschap** kent twee functies. Een afgeleide functie is dat het een alternatieve, ruimtebesparende manier biedt om toegang te krijgen tot de gereedschappen uit de gereedschapsbalk. Het hoofddoel is om gereedschapsinstellingen te kunnen opslaan, die je later kunt oproepen. Per gereedschap kun je meerdere voorinstellingen vastleggen. De lijst kan dan ook erg lang worden, en dat vertraagd het terugvinden.

Wanneer je de optie **Alleen huidig gereedschap** onderin de lijst inschakelt, worden actuele gereedschap weergegeven. Deze zijn te zien bij de volgende keer dat je de lijst opent.

Paletvensters docken

Met het oog op ruimtebesparing kun je paletten laten docken. Hiertoe is de optiebalk uitgerust met een dockruimte, een donkergrijs horizontaal vak uiterst rechts, naast de knop van de bestandenbrowser.

Statusbalk

De statusbalk onderin het programmavenster biedt nuttige informatie. Zo kun je met behulp van de statusbalk op de foto inzoomen. In dit informatievlak vindt je ook de afbeeldingsinformatie. Welke informatie wordt getoond kun je bepalen met behulp van het kleine zwarte pijltje.

Rasters, linialen, hulplijnen

Een onmisbaar hulpmiddel is een horizontale en verticale liniaal. Daarnaast biedt de liniaal de mogelijkheid om hulplijnen op de foto te plaatsen. Een ander hulpmiddel is het raster. Rasters en hulplijnen zijn bedoeld als hulpmiddel bij het uitlijnen. Deze hulpmiddelen worden niet zichtbaar bij het printen.

Schakel de liniaal in met de opdracht **Weergave, Linialen**.

Verplaats eventueel het nulpunt van de liniaal door het kruispunt tussen de verticale en horizontale liniaal de foto in te slepen. Maak een hulplijn door op de liniaal te klikken en met ingedrukte muisknop de foto in te slepen. Maak hulplijnen eventueel zichtbaar of verberg ze met **Weergave, Tonen, Hulplijnen**.

Het raster maak je zichtbaar met **Weergave, Tonen, Raster**.

Je kunt sommige onderdelen magnetisch maken met de opdracht **Weergave, Magnetisch**.

Werkruimte beheren

Je kunt de schermlocatie, de samenstelling en de status (in- of uitgeklaapt) van de paletvensters opslaan en later weer oproepen. Dit is handig als er meerdere mensen op je computer met Photoshop werken.

Klik op **Venster, Werkruimte, Werkruimte opslaan**. Geef de werkruimte een logische naam. Klik op **Opslaan**. Deze handeling kun je altijd overschrijven met dezelfde naam, maar dan zijn de oude instellingen verdwenen. Om werkruimte te activeren klik je op **Venster, Werkruimte** en klik op de opgeslagen naam in het volgmenu.

Werken met meerdere documenten

Wanneer er meerdere foto's zijn geopend is er altijd maar één actief. Deze is te herkennen aan zijn titelbalk, de bovenliggende positie bij meerdere foto's en aan het vinkje bij de naam in het menu **Venster, Document**. Je kunt het venster actief maken door er een keer op te klikken met de muis of op de naam in het menu **Venster, Document** te klikken. Door de toetsencombinatie **Ctrl + Tab** of **Ctrl + F6** te gebruiken loop je door alle foto's.

Bestandenbrowser

De browser is verdeeld in een linker- en een rechtervenster. Het linkervenster is op zichzelf weer onderverdeeld in een mapstructuur-, een voorbeeld- en een meta-gegevensvenster. Het lijkt vrij veel op een normale map binnen het besturingssysteem. Binnen deze browser kun je afbeeldingen roteren, openen, verwijderen, configureren, extra informatie toevoegen, markeren, meta-gegevens, RAW-data naar boven halen, bestandshistorie vastleggen, trefwoorden toekennen en zoeken op trefwoorden, bestanden automatisch hernoemen en afbeeldingen sorteren.

Bestanden verwijderen

Dit doe je door eerst een foto te selecteren en vervolgens op het prullenbakje te klikken. Je kunt ze er ook na toe slepen.

Bestandenbrowser configureren

Dit doe je met behulp van het dubbele pijltje helemaal onderin het venster. Hiermee kun je de linkerkolom in- of uitschakelen. Je kunt de paletten verplaatsen en opnieuw samenvoegen, net zoals de overige paletten binnen Photoshop. Via het menu **Weergave** van de browser kun je een andere weergave van de miniaturen kiezen.

Meta-gegevens

Dit zijn gegevens die binnen worden gebracht door digitale camera's. Zoals het tijdstip van fotograferen, welk diafragma je hebt gebruikt, gegevens over de sluitertijden, copyrights etc. Deze lijst kan erg veel informatie bevatten en is daardoor uitklapbaar. Je vindt een onderverdeling van EXIF-, RAW-, bewerkingsgeschiedenis- en GPS-gegevens. Welke opties je precies wilt zien, stel je in via de opdracht **Opties voor weergave van metagegevens**. Maar vergeet niet dat het palet **Metagegevens** actief moet zijn.

IPTC

Staat voor International Press Telecommunication Council. Deze belangenvereniging voor professionele fotografen formuleerde een aantal invulvelden die de foto beschrijven in termen van waar, wat en wie.

RAW-data

Is eigenlijk bedoeld voor professionele fotografen. Zonder het bestand zelf te openen kun je hiermee de ruwe fotografische data bewerken. Deze gegevens bezitten meestal een rijkere bitdiepte dan een ingeladen bestand. En daarmee kun je achteraf allerlei veranderingen op het bestand zelf los laten zonder zichtbaar kwaliteitsverlies.

Bestandshistorie vastleggen

Dit gebruik je wanneer een foto is veranderd en deze veranderingen in een tekstbestand wilt opslaan. Deze informatie kan nuttig zijn om te weten hoe je aan het oorspronkelijke beeld bent gekomen (en eventueel met het oog op de juridische belangen). Om deze functie te activeren kies je **Bewerken, Voorkeuren, Algemeen**. Vervolgens activeer je de optie **Historiebestand**. Kies de wijze van opslag: als meta-gegevens, als tekstbestand of als beide. Wanneer je tekstbestand selecteert moet je een naam opgeven. Kies een niveau van detaillering. Klik op **Gedetailleerd** voor het bijhouden van elke handeling.

Bestanden zoeken op trefwoorden

Klik op het pictogram met de verrekijker bovenin het browser-scherm of kies **Bestand, Zoeken**. Selecteer de map waarin je wilt zoeken en activeer eventueel de optie **Inclusief submappen**. Selecteer een criterium in de keuzelijst (trefwoord). Voer in het rechterveld de waarde van het specifieke trefwoord in. Klik eventueel op het **+** of **-** knopje om nog een criterium op te geven en klik op **OK**.

Automatisch hernoemen

Via de bestandenbrowser kun je verschillende taken automatiseren.

Een handige toepassing is het groepsgewijs hernoemen. Via **Naam wijzigen in batch** kun je een rangnummer toekennen. Selecteer vooraf de map met bestanden die je wilt bewerken. Selecteer geen bestand, anders wordt de naamswijziging alleen daarop aangepast. Kies **Automatisch, Naam wijzigen in batch** in het menu van de bestandenbrowser. Kies een doelmap waarin de hernoemde bestanden komen te staan. Selecteer via de keuzelijsten hoe de naam moet worden aangepast. Er kunnen meerdere naamaanpassingen gekozen worden. Kies als laatste optie de (huidige) bestandsextensie en klik op **OK**.

Bestanden importeren

Wanneer je randapparatuur, zoals een scanner of een digitale camera, de Twain-interface ondersteund, dan kun je de foto rechtstreeks via Photoshop binnenhalen. Klik op **Bestand, Importeren**. Selecteer de naam van het TWAIN-apparaat waarmee je een foto wilt importeren. De software van het apparaat neemt het nu weer over.

PDF-bestand importeren

PDF is een veel gebruikt bestandsformaat dat door veel besturingssystemen ondersteund wordt. Klik op **Bestand, Importeren, PDF-afbeelding**. Selecteer het bestand en klik op **OK**.

Kleurmodus/ Color Mode

Deze bepaalt hoeveel en welke kleuren worden toegelaten. Bij de **Kleurmodus** speelt het einddoel van de foto een belangrijke rol. Klik op **Afbeelding, Modus**. Het is gebruikelijk dat het bestand op RGB **Kleur** staat. Fotobestanden die je wilt laten printen bij de printshop moeten ook in deze modus staan. De letters RGB staan voor Rood, Groen en Blauw. Dit worden de primaire kleuren genoemd. Door deze in een specifieke samenstelling met elkaar te mengen, kan een groot deel van het kleurenspectrum worden nagebootst. Wanneer twee kleuren elkaar overlappen, ontstaat een zogenaamde secundaire kleur. De drie secundaire kleuren zijn cyaan, magenta en geel. De monitor van je PC is een lichtbron. Breng voor de grap maar eens een druppeltje vocht op je scherm. Het druppeltje werkt als een lensje en je zult rode, blauwe en groene lichtpuntjes zien terwijl ze samen een wit vlak maken. Het beeld van de monitor wordt opgebouwd uit deze drie RGB-kleuren. De pixels van de monitor worden ieder afzonderlijk met de drie RGB-kleuren belicht. Door de intensiteit van de afzonderlijke kleuren te laten variëren kan een bepaalde mengkleur ontstaan. Deze intensiteit wordt geregeld in stappen van 0 tot 255. Deze 256 mogelijke stappen kunnen worden beschreven met 8 bits en dit voor iedere kleur.

De definitie van CMYK: **C**yan, **M**agenta, **Y**ellow en **black** (zwart). **C**yan, **M**agenta, **Y**ellow en **Key** = black.

Stalen

Klik op **Venster, Stalen** wanneer het palet niet zichtbaar is. Het doel van dit palet is dat je snel over je eigen voorkeurskleuren kunt beschikken. Je kunt nieuwe kleuren toevoegen door te klikken op de knop **Nieuwe kleurstaal maken** onderin het palet. Hiermee wordt de actuele voorgrondkleur aan het palet toegevoegd.

Kleur / Color

Klik op **Venster, kleuren** wanneer het palet niet zichtbaar is. Met het palet kun je de voor- en achtergrondkleur veranderen.

Kleurkiezer

Klik op **Venster, kleurenkiezer** of klik met de muis in het gereedschappen op **Voorgrond- of Achtergrondkleur**. Met dit palet kun je de voorgrond- of achtergrondkleur kiezen met behulp van een kleurenspectrum. Je kunt ook een kleurwaarde invoeren.

Kleuren uit een foto kiezen

Klik op het **Pipet** in het gereedschapspalet. Klik ergens op de foto om een kleur als voorgrondkleur te kiezen. **Alt** ingedrukt houden en klik op de foto om een achtergrondkleur te kiezen.

Afbeelding openen

Klik op **Bestand, Openen** of gebruik de toetsencombinatie **Ctrl + O**. Gebruik de **Bestandenbrowser** om een foto te selecteren.

Afbeelding ordenen

Klik op **Venster, Ordenen, Trapsgewijs** om de afbeeldingen trapsgewijs weer te geven. De titelbalk van ieder venster blijft zichtbaar en is met de muis direct te activeren. Klik op **Venster, Ordenen, Naast elkaar** om de afbeeldingen naast elkaar te zetten. Het vensterformaat wordt automatisch aangepast aan het aantal geopende foto's. Klik op **Venster, Ordenen, Pictogrammen schikken** om eventueel verplaatste geminimaliseerde afbeeldingsvensters als een aaneengesloten set, linksom in de werkruimte te ordenen.

Afbeeldingen opslaan

Klik op **Bestand, Opslaan** of gebruik de toetsencombinatie **Ctrl + S**.

Klik op **Bestand, Opslaan als** of gebruik de toetsencombinatie **Shift + Ctrl + S**.

Klik op **Bestand, Opslaan voor Web** of gebruik de toetsencombinatie **Alt + Shift + Ctrl + S**.

Afbeeldingen sluiten

Klik op de sluitknop (X) van het afbeeldingsvenster. Klik op het systeemmenu van het afbeeldingsvenster en kies Sluiten. Gebruik de toetsencombinatie **Ctrl + W**. Klik op **Bestand, Alles sluiten**. Gebruik de toetsencombinatie **Ctrl + Shift + W**.

Afbeelding

Wanneer je aan de slag gaat met Photoshop is het altijd verstandig een kopie te maken van het origineel. We kunnen een kopie maken in de directory en deze bijvoorbeeld 01_kopie.psd noemen of de originele laag kopiëren in ons bestand.

Afbeelding, Dupliceren

Rechtermuisknop op de titelbalk van het bestand en kies **Dupliceren**.

Afbeeldingsgrootte

Via de menubalk **Afbeelding, Afbeeldingsgrootte** kun je zien hoe groot het bestand is.

Stijlen schakelen

Verhouding behouden zal in de regel aanstaan.

Nieuwe beeldpixel berekenen

Bij een verandering van de afmeting moet opnieuw de kleurwaarde van de overblijvende pixels berekend worden. Photoshop kent er drie:

- **Bicubisch** is de beste.
- **Bilineair** zit ertussenin.
- **Naaste buur** is de slechtste.

Afbeelding uitsnijden

Voor het uitsnijden van de foto gebruiken we het **Uitsnijgereedschap**. Trek een selectiekader in de foto om het gebied dat je wilt afsnijden. Je kunt de selectie verplaatsen, grootte aanpassen en roteren.

Dubbelklik op de foto om de uitsnede uit te voeren of druk op **Enter** (toetsenbord). Druk op **Esc** op je toetsenbord om de uitsnede te annuleren. Door in de optiebalk de **Breedte** en **Hoogte** op te geven kun je snel een nieuwe uitsnede voor een bepaald formaat krijgen. Tijdens het gebruik van dit gereedschap wordt het gebied dat weg moet donker weergegeven. De mate van verduistering kun je instellen in het vak **Dekking**.

Canvas

Klik op **Afbeelding, Canvasgrootte** om je foto in een ruimer kader te plaatsen. Wanneer je dit wilt doen dan moet je in dit dialogenvenster **Plaatsing** aangeven waar de foto moet blijven staan. Klik op het linkerpijltje wanneer er aan de rechterkant witruimte bij moet komen.

Panorama foto maken

Klik op **Bestand, Automatisch, Photomerge**. Selecteer in het dialogenvenster welke foto's je wilt samenvoegen of blader naar de map waarin de foto's staan.

Selecteren

Selecteren, Alles. Of gebruik de toetsencombinatie **Ctrl + A**. Hiermee selecteer je alle pixels in de actieve laag. **Deselecteren.** Hiermee maak je een selectie ongedaan. **Selectie omkeren.** Hiermee keer je de selectie om; de niet geselecteerde pixels behoren nu tot het geselecteerde gebied.

Selectiegereedschap

Deze zijn te vinden linksboven in het gereedschappenpalet. **Selectiekader een rij** voor een selectie van 1 pixel breed. **Rechthoekig selectiekader** voor grotere selecties. **Ovaal selectiekader** voor grotere selecties.

Lasso is bedoeld om snel en grof een selectie te maken. **Veelhoeklasso** is een redelijke tool om een selectie te maken. Vooral in gebruik met de **Backspace** toets. **Magnetische lasso** is redelijk goed te gebruiken wanneer er voldoende egale kleuren en contrastverschillen aanwezig zijn in de foto. Het werken met deze tool gaat dan redelijk snel. **Toverstaf** werk eigenlijk alleen maar wanneer er voldoende egale kleuren aanwezig zijn in de foto.

Druk op de **Shift** toets om er een selectie bij te maken.

Druk op de **Alt** toets om er een selectie af te halen.

Druk op **Shift + Alt** om een compleet nieuwe selectie te maken.

Een andere manier om een selectie te maken is ook meteen de meest intensieve manier en wel met een **Pad**. Klik op **Pen** in het gereedschappenpalet en zet nauwkeurige puntjes langs het gedeelte waar je een selectie van wilt maken. Met een klik op rechtermuisknop kun je punten ongedaan maken of een selectie te maken. Klik op rechtermuisknop om een selectie te maken. Voor een mooie overgang geef je de **Doezelaar** 1 pixel. Je kunt via **Venster, Paden** het gemaakte pad opslaan.

Filter Extraheren

Klik **Alt + Ctrl + X**. Een filter waarmee je een selectie kunt maken. Dit is voor fotografie niet echt inzetbaar. Klik op penseel en markeer het gebied waar de selectie moet gaan plaatsvinden.

Vervolgens vullen met het emmertje en klik op **OK**.

Je kunt een selectie altijd opslaan. Klik op **Selecteren, Selectie opslaan** In de lijst Document kies je of je de selectie in het huidige bestand of in een apart nieuw bestand wilt opslaan. In de lijst **Kanaal** kies je een bestand of een nieuw kanaal om de selectie in op te slaan. Vul een naam in voor de selectie in het vak **Naam** en klik op **OK**. Selectie wijzigen met het menu. **Toename** en **Gelijkend** gebruik je wanneer het geselecteerde gebied groter moet worden.

Onder **Bewerken** vinden we een submenu met meerdere opdrachten:

Kader gebruik je wanneer je een rand van de selectie wilt maken. Instelbare waarden van 1 tot 200 pixels. **Vloeiend** gebruik je wanneer je losse en rommelige selectiegebieden tot 1 gebied wilt maken. Instelbare waarden van 1 tot 200 pixels. **Vergroten** gebruik je wanneer het geselecteerde gebied groter moet worden. Dit is echter slecht te controleren. Instelbare waarden van 1 tot 200 pixels. **Slinken** doet het tegenovergestelde als **Vergoten**. Instelbare waarden van 1 tot 200 pixels.

Selectie transformeren

Wanneer je een selectie hebt gemaakt kun je deze vervormen. **Selecteren, Transformatie selectie.** **Ctrl** op het toetsenbord ingedrukt houden, voor het schuintrekken van de selectie. **Shift** op het toetsenbord ingedrukt houden fixeert de lengte- en breedteverhouding. **Alt** ingedrukt houden fixeert het middelpunt.

Laag, Rand, Rand verwijderen

Wanneer je bij het maken van een selectie de optie Anti Aliased gebruikt, kunnen randpixels soms de kleur van het buitengebied krijgen. Eenmaal geplakt tegen een nieuwe achtergrond kan er soms een krans ontstaan. Dit probleem treedt vooral op tegen een contrasterende achtergrond, bijvoorbeeld een gekleurde selectie tegen een egaal witte achtergrond. Deze krans kun je achteraf verminderen of zelfs verwijderen met deze opdracht.

Anti Aliased

Dit onderdrukt de kartelige randen van een selectie door de kleurovergang tussen randpixels en achtergrondpixels in te stellen. Deze functie beïnvloedt alleen de randpixel en laat de rest van de pixels intact. Deze functie zie je ook terugkomen bij teksten binnen Photoshop.

Doezelaar

Naast anti-aliasing is er nog een tweede functie om de randovergang van selecties te verzachten, namelijk de **Doezelaar**. Deze heeft een groter bereik en is tevens voor alle selectiegereedschappen te gebruiken. Het instelbereik van de doezelaar wordt uitgedrukt in pixels en loopt van 0 tot 250. Hoe hoger de waarde, des te geleidelijker het transparantieverloop.

Lagen

Shift + Ctrl + N voor een nieuwe laag. In deze laag kunnen we een foto plaatsen. **Lagen, Nieuw, Laag** doet exact hetzelfde. Er verschijnt een dialogenvenster waarbij je de laag een naam, kleur, mode en dekking kunt geven. Je kunt ook simpelweg op **OK** klikken.

Het is raadzaam, wanneer je aan de slag gaat, eerst een kopie van het origineel te maken.

Dit kunnen we doen met **Laag, Laag Dupliceren** of door een kopie van de foto naar beneden in het lagenpalet te trekken. Je moet dan wel de muisknop ingedrukt houden. Een document met veel lagen zal een groot/zwaar bestand worden.

Maak een selectie in een foto en druk via je toetsenbord op **Ctrl + C**. Druk op je toetsenbord **Shift + Ctrl + N** en je krijgt een nieuwe laag. Druk op je toetsenbord **Ctrl + V** en het geselecteerde verschijnt in de nieuwe laag.

Lagen in- en uitschakelen

Je kunt een laag inschakelen door op het oogje uiterst links naast de laag te klikken. Door nogmaals op het oogje te klikken schakel je de laag weer uit. Klik met de muis op het oogje in combinatie met de **Alt** toets om alle lagen in- of uit te schakelen. Een geselecteerde laag heet ook wel een actieve laag. Dit kun je ook zien aan de donkere selectiekleur. Dit heeft verder niets te maken met het oogje.

Rangorde van lagen

Hoe hoger de positie in de ranglijst des te groter de kans dat de laag zichtbaar is. Om een laag een andere positie te geven kun je de laag met de muis ingedrukt houden en verslepen naar een andere positie.

Naar boven via de toetsencombinatie **Shift + Ctrl +]**

Op voorgrond via de toetsencombinatie **Ctrl +]**

Op achtergrond via de toetsencombinatie **Ctrl + [**

Naar achteren via de toetsencombinatie **Shift + Ctrl + [**

Lagen koppelen

Wanneer we een foto willen verplaatsen doen we dit meestal binnen een laag. Het is ook mogelijk om meerdere lagen gelijktijd te verslepen. Dit doen we door de lagen te koppelen. Klik met de muis op het vakje tussen het oogje en de laag. Er verschijnt nu een schakeltekentje.

Lagen uitlijnen

We kunnen de inhoud van alle lagen ordenen. Kies daarvoor een actieve laag. Deze laag wordt de referentie bij het uitlijnen. Koppel de lagen die je bij de uitlijning wilt betrekken.

Klik op **Laag, Gekoppeld uitlijnen**.

Bovenranden afbeeldingen worden langs het hoogste punt uitgelijnd.

Verticale middelpunten afbeeldingen worden langs het verticale midden uitgelijnd.

Onderranden afbeeldingen worden langs het laagste punt uitgelijnd.

Linkerranden afbeeldingen worden langs de linkerzijde uitgelijnd.

Horizontaal midden afbeeldingen worden langs het horizontale midden uitgelijnd.

Rechterranden afbeeldingen worden langs de rechterzijde uitgelijnd.

Klik op **Laag, Gekoppelde items distribueren**.

Bovenranden worden de figuren verticaal verdeeld op basis van hun bovenranden.

Verticale middelpunten worden de figuren verticaal verdeeld op basis van hun horizontale midden.

Onderranden worden de figuren verticaal verdeeld op basis van hun onderranden.

Linkerranden worden de figuren verticaal verdeeld op basis van hun linkerranden.

Horizontaal midden worden de figuren horizontaal verdeeld op basis van hun verticale midden.

Rechterranden worden de figuren verticaal verdeeld op basis van hun rechterranden.

Laagtransparantie wijzigen

Klik op **Dekking** rechtsboven in het lagenpalet.

Overvloeimodi

Je kunt instellen hoe twee opeenvolgende zichtbare lagen op elkaar inwerken. Dit doe je met de

Overvloeimodus van de bovenste laag. Door de overvloeimodus te veranderen zullen nieuwe kleureffecten ontstaan. De verandering vindt plaats door de interactie met de onderliggende laag. Bij de overvloeimodi spreekt men van een basiskleur (onderliggende laag) en van mengkleur (bovenliggende laag). Van een actieve laag is de overvloeimodus in te stellen via de keuzelijst bovenin het lagenpalet.

Normaal

Dit is de standaardmodus; hier vindt geen menging plaats.

Verspreiden

Veroorzaakt een ruispatroon bestaande uit pixels van de basiskleur of de mengkleur.

Donkerder

Vergelijkt basis- en mengkleur en kiest per kleurkanaal de donkere kleur. Pixels die lichter zijn dan de mengkleur worden vervangen. Pixels die donkerder zijn dan de mengkleur blijven onveranderd.

Vermenigvuldigen

Vermenigvuldigt de basiskleur met de mengkleur. De eindkleur is altijd een donkerder kleur. Wanneer je een kleur vermenigvuldigt met zwart, levert dit zwart op. Wanneer de kleur vermenigvuldigd wordt met wit, blijft de kleur onveranderd.

Achter

Bewerkt of tekent alleen op het transparante deel van de laag. Deze modus werkt alleen bij lagen met transparantie.

Wissen

Bewerkt of tekent elke pixel en maakt deze transparant. Deze modus is beschikbaar voor het lijngereedschap, emmertje, penseel en het potlood. Deze modus kan alleen voor lagen worden gebruikt en de transparantie van de laag mag niet vergrendeld zijn.

Bleken

Bekijkt de kleurinformatie in elk kanaal en vermenigvuldigt de tegenovergestelde kleuren van de mengkleur en de basiskleur. De eindkleur is altijd een lichtere kleur. Bleek je met zwart dan blijft de kleur onveranderd. Bleek je met wit dan ontstaat wit. Het effect lijkt op het projecteren van een aantal dia's over elkaar heen.

Bedekken

Vermenigvuldigt en rastert de kleuren, afhankelijk van de basiskleur. Patronen of kleuren worden over de bestaande pixels heen gelegd, waarbij de hooglichten en schaduwen van de basiskleur bewaard blijven. De basiskleur wordt niet vervangen maar vermengd met de mengkleur om zo de lichtsterkte van de oorspronkelijke kleur te weerspiegelen.

Zwak licht

Maakt de kleuren lichter of donkerder, afhankelijk van de mengkleur. Het effect lijkt op het richten van diffuuslicht op de foto. Als de mengkleur (de lichtbron) lichter is dan 50% grijs, wordt de foto lichter. Is de mengkleur donkerder dan 50% grijs dan wordt de foto donkerder.

Fel licht

Vermenigvuldigt of rastert de kleuren, afhankelijk van de mengkleur. Het effect lijkt op het richten van een felle spot op de foto.

Intens licht

Maakt kleuren lichter of donkerder door het contrast te veranderen.

Lineair licht

Maakt kleuren lichter of donkerder door het veranderen van de helderheid.

Puntlicht

Vervangt kleuren afhankelijk van de mengkleur.

Kleur tegenhouden

Bekijkt de kleureninformatie in elk kanaal en maakt de basiskleur lichter.

Lineair tegenhouden

Bekijkt de kleureninformatie in elk kanaal en maakt de basiskleur lichter.

Kleur doordrukken

Bekijkt de kleureninformatie in elk kanaal en maakt de basiskleur donkerder.

Lineair doordrukken

Bekijkt de kleureninformatie in elk kanaal en maakt de basiskleur lichter.

Lichter

Bekijkt de kleureninformatie in elk kanaal en gebruikt de lichtste van de basis- of mengkleur als eindkleur.

Verschil

Trekt de mengkleur af van de basiskleur of andersom, afhankelijk van de kleur die de hoogste helderheidswaarde heeft.

Uitsluiten

Maakt de eindkleur op basis van de helderheid en verzadiging van de basiskleur en kleurtoon van de mengkleur.

Kleurtoon

Maakt de eindkleur op basis van de helderheid en verzadiging van de basiskleur en kleurtoon van de mengkleur.

Verzadiging

Maakt de eindkleur op basis van de helderheid en tint van de basiskleur en de verzadiging van de mengkleur.

Kleur

Maakt de eindkleur op basis van de helderheid en tint van de basiskleur en de verzadiging van de mengkleur. Zo blijven de grijs tinten in de foto behouden.

Lichtsterkte

Maakt de eindkleur op basis van de helderheid en tint van de basiskleur en de verzadiging van de mengkleur. Deze modus is het tegenovergestelde van de modus kleur.

Lageninformatie vergrendelen

Vergrendelen. Beschikt over een drietal mogelijkheden om laaginformatie te beschermen.

Transparante pixels vergrendelen. Voorkomt dat je op transparante gebieden in de laag schildert. Je beperkt de bewerking dus tot gebieden van een laag die al pixels bevatten.

Afbeeldingspixels vergrendelen. Hiermee verhinder je dat transparante gebieden en met pixels gevulde gebieden verder bewerkt worden. Wel kun je de laaginhoud verplaatsen en effecten toepassen.

Positie vergrendelen. Hiermee voorkom je verplaatsing van pixels.

Lagen samenvoegen

Aan het eind van je fotobewerking moet je beslissen of je het lagenpalet zo laat of dat je verschillende lagen gaat samenvoegen. In beide gevallen verandert er niets aan de foto. Maar de bestandsgrootte neemt aanzienlijk af. Voeg je de lagen samen dan moet je bij latere veranderingen weer opnieuw beginnen. Het samenvoegen van lagen is te vinden onder **Laag**.

Verenigen gekoppeld. Hiermee voeg je de gekoppelde lagen samen.

Vereniging, omlaag laag. Hiermee voeg je de actieve laag met de direct onderliggende laag samen.

Verenigen, zichtbaar. Hiermee voeg je alle zichtbare lagen samen.

Één laag maken. Hiermee breng je alle lagen terug tot één enkele laag.

Maskers

Snelmaskermodus

Via een penseel maak je een selectie.

Klik op **Snelmaskermodus** en klik op **Penseel**. Schilder nu een selectie. De **Penseel, Mode** moet dan wel op **Normaal / Normal** staan. Je kunt goed gebruik maken van het **Gummetje**.

Of andersom werken. Klik eerst op de **Snelmaskermodus** en vervolgens **Alt + Backspace**. Gum weg wat niet geselecteerd moet worden. Vervolgens gebruik je het **Toverstafje** om een selectie te maken. Maak je een fout wanneer je met het **Penseel** werkt klik dan op **X** (toetsenbord) om het weer weg te halen. Klik vervolgens opnieuw op **X** (toetsenbord) om weer verder te gaan. Klik op **Q** (toetsenbord) om een selectie te maken.

Lagenmasker

Met het lagenmasker kun je direct kiezen of je alle informatie op de laag wilt blijven tonen of juist alles wilt bedekken. Blijven tonen: Klik op **Laag, Laagmasker toevoegen, Alles tonen**. Klik in het

lagenpalet op de knop **Laagmasker toevoegen**. Alles verbergen: Klik op **Laag, Laagmasker toevoegen, Alles verbergen**. Klik in het lagenpalet op de knop **Laagmasker toevoegen**.

Naast het pictogram van de laag ontstaat een tweede laag die, afhankelijk van de keuze, wit (alles tonen) of helemaal zwart (alles verbergen) is. Je wisselt tussen de laag en laagmasker door op het betreffende plaatje in het lagenpalet te klikken. Voor de weergave van de foto in de werkruimte maakt dit niet zoveel uit. Wel voor de effecten van de schilder- en bewerkingsgereedschappen. Maskers worden opgeslagen in kanalen. Het bijzondere aan de snelmaskermodus is dat je met tijdelijke kanalen werkt.

Kanalen

Elke foto in Photoshop die in de RGB-mode staat, wordt uit deze drie kleuren opgebouwd.

In Photoshop worden de drie kleuren aangegeven door drie afzonderlijke **Kanalen**. Een rood, groen en een blauw kanaal. Probeer dit uit door bijvoorbeeld op dat kanaal een filter te zetten of door het contrast bij te stellen. Bij weergave van de foto voor alle kanalen zul je zien dat de foto is beïnvloed door deze actie. Het uiteindelijke resultaat is moeilijk te voorspellen.

Klik op **Venster, Kanalen**.

Klik vervolgens op het driehoekje aan de rechterkant van het palet en kies voor **Kanalen Scheiden**.

Er mag maar één **laag** zijn.

De originele foto maakt nu plaats voor drie nieuwe documenten; bestandsnaam_R.psd, bestandsnaam_G.psd en bestandsnaam_B.psd.

De letters **R**, **G** en **B**, representeren nu de kleurkanalen. Deze worden grijs weergegeven.

Het is nu mogelijk om de drie nieuwe afbeeldingen afzonderlijk te bewerken.

Monitor instellingen

Als achtergrond (bureaublad) een egaal middengrijs vlak.

Witpunt 6500K.

Gamma op Apple-computer 1,8.

Gamma op een PC 2,2.

Weergave op 16,7 miljoen kleuren.

Er moet een monitorprofiel worden gemaakt. Dit kan met Adobe Gamma. Dat is beter dan niets doen, maar de betrouwbaarheid is niet echt hoog, maar voldoende om een beeld globaal te beoordelen. De beste methode is gebruik te maken van een speciale meetcel om je monitor te kalibreren. Een goed systeem is bijvoorbeeld X-Rite. Het monitorprofiel moet als het systeemprofiel worden ingesteld, wat meestal automatisch zal gebeuren door de software die het profiel aanmaakt. Daardoor kan het beoordelen en bewerken van digitale foto's, met behulp van dit profiel zorgen voor een correcte weergave van de kleuren op het beeldscherm.

PC en MAC Color Settings in Photoshop

Working spaces

RGB: sRGB of Adobe RGB (1998)

CMYK: Euroscale Coated v2

Gray: Dot Gain 20%

Spot: Dot Gain 20%

Color Management Policies

RGB: Off of Preserve Embedded Profiles

CMYK: Off of Preserve Embedded Profiles

Gray: Off of Preserve Embedded Profiles

Profile Mismatches: Ask When Opening

Missing Profiles: Ask When Opening

Conversion Options

Verdere opties bij Color Settings kun je in principe als default laten staan.

Engine: Adobe (ACE).

Intent: Relative Colorimetric.

Use Black Point Compensation: aanvinken.

Use Dither (8-bit/channel images): aanvinken.

Advanced controls

Staan uit.

Profiel

In een (profiel) kleurprofiel zijn de karakteristieken van een bepaald randapparaat vastgelegd, zodat eventuele afwijkingen in kleur, helderheid en contrast, vooraf kunnen worden gecompenseerd.

Wanneer je een scan laat maken krijgt het bestand wanneer het gescand is een profiel mee van de scanner. Dit profiel wordt als het ware 'gebakken' in het bestand. Bij het openen van het bestand vraagt het programma of je dit profiel wil behouden. Hier kun je voor kiezen. Maar het kan zijn, dat wanneer je dit bestand laat printen er afwijkingen ontstaan in kleur, helderheid en contrast. Dit komt doordat de printer het profiel van de scanner niet herkent. Daarom is het verstandig om naar het scannen het bestand om te zetten naar een ander meer gemiddeld profiel zoals: sRGB of Adobe RGB (1998). Het is ook mogelijk om dit profiel uit te zetten. Dit doe je via: Image - Mode - Assign profile - Don't Color Manage This Document. Klik maar eens een ander profiel aan en kijk wat er gebeurt.

In de meeste gevallen kun je er gewoon voor kiezen om het profiel te behouden (Use embedded profile). Het verloop van het proces van fotobewerking en printen bij een fotovaklab heeft verder weinig betekenis voor jou, wanneer jij je beeldscherm niet kunt kalibreren. Mijn advies is: ook al heb je geen goede, te kalibreren monitor, probeer dan toch aan de hand van een proeffoto je monitor handmatig in te stellen. Op internet zijn er foto's te vinden waarmee je de monitor redelijk kunt instellen.

Dit werkt als volgt: het bestand openen via photoshop (profielen behouden) kijk naar de foto (alleen daglicht gebruiken) en probeer vervolgens je monitor zo in te stellen dat foto op het beeldscherm, hetzelfde is dan de foto. Let op de beeldelementen die voor jouw van belang zijn bv. huidtinten en neutrale grijs tinten.

Gebruik sRGB voor plaatsjes op het internet en de foto's die je via de 'printboer' laat maken. De kleuren blijven dan frisser. Dit komt omdat de browser van je PC een sRGB 'engine' heeft. De printmachine van je 'printboer' werkt ook met een sRGB kleuruimte. Vandaar je hier ook sRGB bestanden moet aanleveren. Gebruik Adobe RGB (1998) voor drukwerk van tijdschrift.

Nieuwe Laag / New Layer	Ctrl + Shift + N
Open / Open	Ctrl + O
Sluiten / Close	Ctrl + W
Opslaan / Save	Ctrl + S
Opslaan als / Save As	Ctrl + Shift + S
Opslaan voor web / Save for Web	Ctrl + Alt + Shift + S
Open bestanden bekijken	Ctrl + Tab
Uitsnijden / Crop	C
Retoucheerpenseel / Healing Brush	J
Penseel, Potlood / Brush, Pencil	B
Kloonstempel / Clone Stamp	S
Gummetje / Eraser	E
Emmertje / Paint Bucket	G
Tegenhouden, Doordrukken / Dodge, Burn	O
Pad / Path	A
Pen / Pen	P
Pipet / Eyedropper	I
Hand / Hand	H
Vergroten / Zoom	Z
Standaard kleuren / Default Colors	D
Standaard kleuren / Default Colors omwisselen	X
Volledig scherm / Full screen	F
Snelmakser modus / Quick Mask Mode	Q
Terug / Undo	Ctrl + Z
Terug / Undo + 1	Ctrl + Alt + Z
Snijden / Cut	Ctrl + X
Vullen met Voorgrondkleur	Alt + Backspace
Vullen met Achtergrondkleur	Shift + Backspace
Rechte lijn maken	Penseel + Shift + click
Liniaal tonen	Ctrl + R
Penseel kleiner/groter	[of]
Nieuwe laag / New Layer	Ctrl + Shift + N
Nieuwe laag kopie / Layer via Copy	Ctrl + J
Verplaats 10 Pixels / Move 10 Pixels	Shift + Arrow Keys
Samenvoegen Zichtbaar / Merge Visible	Ctrl + Shift + E
Alles Selecteren / Select All	Ctrl + A
Samenvoegen Zichtbaar tot nieuwe Laag	Ctrl + Shift + Alt + E
Omgekeerd / Invert	Ctrl + I
Vrije Transformatie / Free Transform	Ctrl + T
Selectie ongedaan maken / Deselect	Ctrl + D
Opnieuw selecteren / Reselect	Ctrl + Shift + D
Laatst gebruikte filter / Last Filter	Ctrl + F
Vergroten / Zoom In	Ctrl + +
Verkleinen / Zoom Out	Ctrl + -
Echte Pixels / Actual Pixels	Ctrl + Alt + 0
Volledig Scherm / Full Screen	F (1x)
Volledig Scherm zonder gereedschappen	F(2x) + Tab
Schermgrootte / Fit on Screen	Ctrl + 0 (nul)